

Kronika. Subaktyš. Faktai

Valanda su mokslininku, poetu

“Ir paslaptis esi” – kukli lingvistikos profesoriaus Vlodo Žulio poezijos knygele, buvo pristatyta Vilniaus universiteto Kauno humanitariniame fakultete. Susitikti su mokslininku kitame – meninės kūrybos – amplua atvyko gausus būrys jo studentų, kolegų, literatūros bičiulių, iki šiol V. Žulį pažinojusių kaip ilgametį lietuvių kalbos ir jos istorijos specialistą, pačių sudėtingiausių lingvistikos disciplinų dėstytoją. Kaip sakė knygos redaktorius J. Jasaitis, autorius parinko labai taiklų pavadinimą, nes “paslaptis” tinka žodžiui, žmogui, pasauliui, tinka ir pačiam V. Žuliui, kurio jokių būdu nepavadinai vienos srities žinovu.

Dar besimokydamas Utenos berniukų gimnazijoje VI. Žulys padėdavo prof. J. Lebedžiui tvarkyti biblioteką, susipažino su įvairiais autoriais: skaitydamas J. W. Goethės “Eilėraščius” bei F. Nyčės “Taip kalbėjo Zaratustra” savarankiškai išmoko vokiečių kalbos. Turedamas 16 metų jau tvirtai žinojo, kad pasirinks lituanistikos studijas. Puikiai išlaikęs baigiamuosius gimnazijos egzaminus, be stojamųjų buvo priimtas į Vilniaus universiteto lietuvių filologiją. Deja, po trijų studijų mėnesių – penkeri metai Krasnojarske; grįžus – politinio kalinio įrašas pase, neleidžiantis apsigyventi jokiame stambesniame mieste. Lietuvių filologijos studijos buvo baigtos po aštuonerių metų pertraukos, drauge su A. Samulioniu, R. Pakalniškiu, A. Vanagu, J. Vaičiūnaite, A. Sluckaite-Jurašiene, T. Venclova. Tuo metu ruošėsi tapti literatu, buvo išmokęs prancūziškai, lenkiškai, lotyniškai, skaitė medžiagą diplominiam darbui apie A. Vijųką-Kojelavičių. Tačiau būtent tuo laikotarpiu buvo ardoma VU Literatūros katedra, atleidžiami jos profesoriai Meilė Lukšienė, Vanda Zaborskaitė; formuojama socialistinė literatūros ideologija, su kuria VI. Žuliui buvo absoliučiai ne pakeliui. Todėl po keleto metų, vėlgį prof. J. Lebedžio paskatintas, įstojo į lietuvių kalbos aspirantūrą, kurią baigė filologijos daktaro laipsnio verta disertacija. Deja, habilitacijos diplomu pasidžiaugė tik atkūrus nepriklausomybę. Taigi beveik 30 metų dėstytojavo kauniškame Vilniaus universiteto fakultete. Priaugančioje katedroje kas

metai reikėjo ruošti naujas programas, juolab, kad profesorius vengė apsiriboti viena disciplina. Literatūrai laiko veik nelikdavo. Didelis paskaitų krūvis, moksliniai straipsniai, enciklopedijų leidyba... Valandėlė poezijai atsirastavo tik atostogų metu. “Negaliu pasidėti lapą ir užsinorėjęs rašyti. Atsiranda jausmas, tuomet ieškai vaizdo jam išreikšti”, vakaro metu sakė V. Žulys, save pirmiausia laikantis mokslininku ir tik tada poetu. Šie du dalykai, anot profesoriaus, vienas kitam nei trukdo, nei padeda, nes poezija gimsta intuityviai, o ne iš gramatinių konstrukcijų ir yra suderinama su įvairiomis veiklos sritimis, todėl jos ir negalima vadinti profesija. “Kai jutau, kad galiu apsieiti be poezijos, jokių eilėraščių nerašiau”, – sakė V. Žulys.

Nėra tokių temų, kuriomis negalėtum bendrauti su profesoriumi. “Tai ir buvo toji paslaptis, kurią jis dalijo mums”, – teigė buvusios V. Žulio studentės. O paklaustas, ar išsilavinimas nėra našta, profesorius ramiai atsakė: “Galimas dalykas, tik kai aš jos ant pečių užsidėjęs nenešiojau, tai ir nėra”. “Jausmai...” ir “Prasmės...” – du knygos “Ir paslaptis esi” skyrių pavadinimai. Remiantis literatūrologės I. Slavinskaitės vakare išsakytomis mintimis, galima teigti, kad jie liudija genetines V. Žulio poezijos versmes.

Jaukiame Žuliu bute karaliauja šiluma, dovanoti paveikslai, plokštelės ir... knygos, knygos, knygos – daugiau nei šeši su puse tūkstančio. Kiekviena savo vietoje, todėl bet kurią profesorius gali be vargo atrasti lentynoje. Gal būtent tiek knygų ir reikia perskaityti, kad taptum tokiu šiltu, drauge paprastu ir kukliu žmogumi, koks yra profesorius Vladas Žulys. Tačiau kažin, ar visa žmogiškoji išmintis galėtų atskleisti šio gyvenimo poeto paslaptį, išstiprančią tarp jausmo ir prasmės.

Neringa Veličkaitė

Kaupiami kalbos lobiai

Jau dvidešimt metų kaip VU KHF Lietuvių filologijos katedros docentas Albertas Ružė organizuoja kalbines ekspedicijas į Žemaitiją. Visą dešimtmetį nuo 1979 iki 1988 m. buvo renkamas Lietuvos vardynas. Visam Lietuvos vardyno rinkimui vadovavo MA Lietuvių kalbos ir literatūros instituto Toponimikos grupės vadovas habil. dr. Aleksandras Vanagas.

Per tuos dešimt metų surinkta Akmenės, Mažeikių, Skuodo ir Telšių rajono vietovardžiai. Juos renkant išvaikščioti visi rajonų kaimai ir vienkiemiai. Tuomet dar Kauno vakarinio fakulteto studentai prie šio darbo prisidėjo su didžiausiu entuziazmu, norinčių važiuoti į ekspedicijas būdavo daug. Ne visi norintys patekdavo į dalyvių sąrašą. VU Kauno vakarinio fakulteto studentai ir absolventai važiuodavo per savo atostogas, dažniausiai po penkerius šešerius metus iš eilės. Per 10 m. doc. A. Ružės vadovaujamosiose ekspedicijose yra dirbę apie 200 žmonių. Per tą laikotarpį užrašyta apie 18 tūkst. vietovardžių ir apie 50 tūkst. įvairių kalbos faktų – pavardžių, prvardžių, gyvulių vardų. Ši surinkta medžiaga buvo apibendrinama kursiniuose ir diplominiuose darbuose. Viena tokių ekspedicijų dalyvių Ilona Micikienė Telšių rajono vietovardžius analizuoja daktaro disertacijoje.

1988 m. buvo baigtas rinkti Lietuvos vardynas. Nuo 1989 m. ekspedicijų profilis kiek pasikeitė. Pereita prie tarmių faktų užrašymo. Docentas A. Ružė pasirinko Viekšnių, savo gimtąją šnektą. Sukaupia vienos šnektos medžiaga yra neįkainojamas turtas vėlesnių kartų tyrinėtojams.

Nuo 1989 m., remiant dekanui doc. Algirdui Šalčiui, buvo įsigyta garso įrašymo priemonių. Jos labai palengvino ekspedicijos darbą ir pagerino užrašytos faktinės medžiagos kokybę. Į magnetinę juostą įrašoma viskas: tiksliai atspindima tarmės fonetika, morfologija ir ypač sintaksė. Taigi surinkta medžiaga ypač vertinga tarmių sintaksėi tyrinti. Kad būtų galima turėti rišlų tekstą, tereikia susirasti gerai pasakojantį, už liežuvio netraukiamą pateikėją. Viekšniuose tokių pateikėjų yra. Tai Zuzana Beržanskytė, Jonas Beržanskis, Elė Voluntaitė, Stasė Vėžauskienė. Pati seniausia pateikėja ėjo 101-uosius metus. Jos tarmė aki-vaizdžiai senoviškesnė ir turi nesuniveluotų šnektos ypatybių. Bronislava Tupikienė buvo perko-

pusi 90-metį – taip pat išlaikiusi nemažai archaizmų.

Nuo 1991 metų dieninio skyriaus liuanistai kasmet atlieka dialektologinę praktiką. Antrakursiai skiriami į dvi grupes. Viena grupė nuo 1991 m. doc. A. Ružės vadovaujama važiuoja rinkti Viekšnių šnektos faktų. Iki 1994 m. jam talkino dėst. A. Pribušauskaitė, nuo 1995 m. talkina katedros darbuotoja, buvusi ilgametė ekspedicijų dalyvė, dabar doktorantė S. Juzelėnienė.

Per dešimt metų Viekšnių šnektą užrašinėjo apie 150 studentų, užrašyta per 200 valandų teksto į magnetinę juostą.

Nuo tų pačių 1991 m. kita dialektologijos praktiką atliekančių studentų grupė doc. J. Karaciejui vadovaujant dirbo Kapčiamiestyje. Dzūkijoje dialektologijos medžiaga buvo renkama 4 metus.

Nuo 1995 m. vasaros dialektologinės ekspedicijos pradėtos rengti ir į rytų aukštaičių panevėžiškių tarmę. Pasirinkta Pasvalio rajono Skrebotiškių parapijos šnektą. Tokių ekspedicijų buvo jau keturios. Vadovauja vyr. asist. A. Pribušauskaitė. Jų metu įrašomi į magnetinę juostą šnektos faktai.

Studentai gana greitai perpranta tiek Viekšnių, tiek Skrebotiškių šnektų paslaptis ir gana sėkmingai užduotis įvykdo.

Šiomet Viekšnių ekspedicijoje dirbo 12 žmonių ir užrašė per 20 val. teksto, Skrebotiškių ekspedicijoje dirbo 14 žmonių, užrašyta apie 40 val. teksto į magnetinę juostą.

Skrebotiškių šnektą, taip pat kaip ir Viekšnių, dar turi puikių pateikėjų. Seniausia mūsų pateikėja gimusi 1902 metais Apolonija Gumbelevičienė. Puikios pasakotojos yra Kostė Smolskienė, Elžbieta Karitonienė, Stefanija Šimienė, Ona Jovaišaitė.

Tiek Viekšnių, tiek Skrebotiškių šnektą stipriai veikia bendrinė kalba, jų tarmės ypatybės prarandamos su kiekvienu išėjusiu amžinybės seneliu. Todėl svarbu kuo daugiau užrašyti autentiškos šnektos medžiagos iš seniausiųjų, geriausiai išlaikiusių šnektos ypatybes.

Žodžiai, raštai, žmonės

„Kadais žydų tauta avino ragu pranešdavo apie didžiojo jubiliejaus – penkiasdešimtmečio – pradžią. Tą dieną jubiliatui būdavo dovanojamos skolos, jis pradėdavo gyvenimą iš naujo...“, – byloja išmintis.

Ne dovanoti skolų vieną rudens vakarą rinkosi Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto vadovybė bei Lietuvių filologijos katedros dėstytojai. Jie pagerbė savo kolegą Juozą Karaciejų, dėkojo už ilgą ir kruopštų mokslinį bei pedagoginį darbą. „Juozas pradeda jubiliejų dekadą tos kartos, kurią kai kas iš politikų linkęs apibūdinti gan skeptiškai. Esą ir šaknys jos, ir viršūnės beviltiškai nedekingame laike. Tačiau, susumavus konkrečius kiekvieno rezultatus, bus matyti, kas ko vertas“, – sveikinimo kalboje pabrėžė Lietuvių filologijos katedros vedėjas Ramutis Karmalavičius. Šis laikas iš tiesų neturėtų bauginti jubilato – išsamūs kalbos bei senosios literatūros kursai, skaitomi VU KHF bei Vytauto Didžiojo universiteto studentams, mokslinis darbas Lietuvių kalbos institute, straipsniai ir recenzijos prestižiniuose kalbotyros leidiniuose. „Wolfenbuttelio postiles“ bei M. Mažvydo „Kaledų giesmės“ leidimai... „Iš senosios kalbos tyrinetojų – J. Karaciejus yra didžiausias autoritetas“, – sakė docentas Albertas Ružė.

Tad katedros dėstytojams tikrai yra kuo pasidžiaugti, turint ne tik kvalifikuotą specialistą, bet ir... dar vieną Juozą, sutvirtinusį vyriškąjį šio filologų kolektyvo flangą bei „Juozų katedrą“ (dabar čia – trys Juozai: J. Karaciejus, J. Jasaitis ir J. Abaravičius). Žydiškai šis vardas reiškia „(dievas) Jahvė pridės“, – tad literatūrologas Juozas Jasaitis palinkėjo, kad jubiliatui būtų pridėta ir dvasinių, ir materialinių gėrybių.

Taip jau sutapo, kad tą vakarą lituanistai ne kartą prisiminė senąją žydų tautą. Albina Pribušauskaitė, keldama savo tostą, patikslino susirinkusiesiems, kad žodis „jubiliejus“ kilęs taip pat iš senosios hebrajų kalbos (*jobel* – ragas) ir juo derėtų vadinti tik penkiasdešimtmetį, vienintelį gyvenimo jubiliejų, po kurio tarsi pradėdama gyventi su naujomis jėgomis bei įgyta patirtimi.

Su gimtadieniu J. Karaciejų sveikino ir fakulteto dekanas A. Šalčius. Taupydamas jubilato laiką (o gal, kaip ir dera vadovybei, tikėdamasis naujų darbų), dekanato vardu įteikė kompaktinį

diską su visa VU bibliotekoje saugoma senosios literatūros informacija, taip pat palinkėdamas, kad ir kitos iškilmes vyktų tik VU KHF restauruotose rūsiuose (požemiuose), neturinčiuose analogo jokiam kitame universitete.

Nauji veidai skverbiasi į senosios literatūros tyrinetojų gretas, su katedros senbuviais už vieno stalo sėdasi jaunieji, studijų metais klausę ir J. Karaciejaus paskaitų, dabar su šypsena prisimenantys „susikirtimus“ per egzaminus, praktikos metu krėstas šunybes. Kai kuriems iš jų jau patiems tenka prisiliesti senųjų raštų, vadinasi, adekvačiai suprasti bei vertinti ir J. Karaciejaus veiklos barus. Kaip sakė pats jubilatas, palik senuosius raštus, jei nejauti magiškos traukos jiems. Bandyk atrasti save kitose srityse, nes ši reikalauja milžiniško dėmesio ir visiško atsidavimo. „Kiekvienam darbui reikia idėjų, žmonių, kurie gebėtų jas perimti, regeneruoti, paskleisti auditorijose“, – kalbėjo literatūrologė I. Slavinskaitė.

Studentai apie J. Karaciejų atsiliepia kaip apie tolerantišką, neformalų dėstytoją, savo paskaitose pateikiantį tokią medžiagą, kurios dar apskritai nėra išspausdinta lietuvių kalba. „Visuomet pasiteirauja, kas įdomu, ką norėtume išgirsti, neišsėdžia net jei ir sukritikuoji,“ – teigė magistrantės. Griežtesnis nebent pirmakursiams, kai nori įpratinti studentą prie atidaus, kruopštaus studijavimo, tad vienas senosios literatūros teksto puslapis gali būti skaitomas kelias paskaitas.

„Labai giežtas nesu. Jei jau pasirinkai specialybę, turi ją gerbti, išklausti ir patinkančius, ir nepatinkančius dalykus. Skatinu užėti į knygnus, pavartyti naujas knygas, bent turinį paskaityti, kad žinotų, kas apie ką rašo“, – sakė J. Karaciejus.

Jubiliejinis vakaras... sveikinimo kalbos ir gėlės žmogui, atsidavusiam filologinei veiklai ir nereikalaujančiam už tai nei išskirtinio dėmesio, nei premijų. Vienas vakaras, kuriame tarsi trumpame reportaže prabėgo nūnai penkiasdešimtmečio kolegų vaikystės, studijų metų, pedagoginių, lingvistinių darbų, stažuotės Upsaloje akimirks.

Naujiems nepakartojamiems susitikimams su senąja raštija, jubiliate!

Susitikimas su Rašytojų sąjungos leidykla ir rašytojais

Lapkričio 20 dieną Vilniaus universiteto Kauno humanitariniame fakultete viešėjo Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos redaktorius Vytautas Girdzijauskas, romanistas Mykolas Sluckis, eseistas Tomas Sakalauskas ir jaunasis prozininkas Tomas Staniulis.

Apie naujausias Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos knygas ir kasmetinius pirmosios knygos konkursus, jų istoriją pasakojo V. Girdzijauskas.

Tomo Staniulio prozos buvo skelbta "Metuose", "Atole". Paklaustas, kaip banalius dalykus jis geba apvilkti literatūrine forma taip, kad jie taptų įdomūs, T. Staniulis atsakė, kad užtenka minties nuotrupos, fakto, istorijos atkarpos, keleto išgirstų žodžių, susapnuoto vaizdo, kad gimtų novelės pradžia arba pabaiga. Toliau – likusios dalies kūrimas, stiliaus dailinimas. Savo kūrybą jaunasis prozininkas laiko postmodernistine, artimiausias jam – J. Kunčinas, sekąs G. Grasu ir Z. Lencu.

Tomas Sakalauskas, kritikų vadinamas eseistu, teigė pats nežinąs, ar jo kūryba yra proza, ar poezija. Labiausiai jį domina menininkai, todėl jis galės būti

lietuviškasis A. Periušo, rašęs apie kuriantį žmogų. T. Sakalausko tekstų formą sąlygoja įvardytas objektas. Štai knyga "Monologai" – vienos asmenybės – Juozo Miltinio – minčių knyga, kita – "Ketvirtoji dimensija" – skulptoriaus A. Mončio ir rašytojo J. Mikučio – ryšio vertės problema, o paskutinioji "Duetai" – pasikalbėjimai su intelektualinio elito atstovais.

Ieškodamas objekto knygai, rašytojas teužduoda vienintelį klausimą: ar žmogus nori būti, ar turėti. Jam svarbiau tikrasis gyvenimas, buvimas, susitikimas su kitu, jo kūryba. Žmogaus būtis atsiveria per dviejų žmonių dialogą, tik per kitą galima surasti ir atverti save. Eidamas pas žmogų, T. Sakalauskas neturi noro nei girti, nei peikti, tik klausytis ir kuo daugiau surasti gerųjų savybių. Jį domina teigiamos žmogaus energijos, kūrybinis pradai, sielos dvyinių paieška, ryšiai su gimtąja žeme, jėga, kuri keičia ir formuoja ketvirtąją žmogaus dimensiją.

T. Sakalauskas yra rašęs apie J. Avyžių, J. Grušą, M. Sluckį. Dabartinių sumanymų planuose – veikalas apie Vilnių, šio miesto aura, dvasios unikalumas, staty-

tojai ir griovėjai nuo seniausių iki naujausių laikų.

Pristatydamas "gyvąją legendą" Mykolą Sluckį, V. Girdzijauskas pasirėmė literatūrologų bandymais mūsų rašytoją lyginti su J. Džoisu. Įvedusiu į literatūrą modernų stilių. Pats romanistas kalbėjo apie laiko kaitą. Naujausioje knygoje "Gražuolės sugrįžimas", kuri susiklostė tiesiog iš susitikimų, jis aptarė keletą apsakymų, kuriuose atsispindi senos ir naujos epochų sandūra, naujoviškas laiko išpletimas, surrelizmas, orientuotas į kietą materiją. Svarbiausia rašytojui – žmogaus gyvenimas, jo dvasinių reikmių patenkinimas. Dėl to keičiasi menas ir meno priemonės, todėl jį galima žvelgti šimtu rakursų. Ir šiuose rakursuose tenka savęs paklausti: Kas aš esu?

Pabendrauvę su KHF studentais ir Lietuvių filologijos katedros dėstytojais, tą patį vakarą svečiai susitiko su Kauno miesto visuomene Maironio lietuvių literatūros muziejuje.

Gabija Sereikienė

Susitikimas su režisieriumi Gyčiu Padegimu

Apie Gyčių Padegimą, penkiolika metų mintyse nešiotą A. Strinbergo dramą "Šmėklų sonata" idėją ir lapkričio penktą dieną Kauno valstybiniame dramos teatre įvykusią jos premjerą...

Apie "niekam tikusius" G. Padegimo spektaklius ir vieną iš nedaugelio pasaulyje – Kauno dramos teatrą, kurio scenoje leidžiama pasirodyti ne vien patyrusiems aktoriams ir režisieriams,

bet ir jauniems, dar tik kuriantiems savo sceninį gyvenimą...

Apie neišpirktus bilietus su nuolaida šiandien ir kadais paromis prie teatro kasos stovėjusias eiles, tuometinį teatrą, at-

stojušį ir bažnyčią, ir diskusijų forumą...

Apie...tikrai daug ką viena rudens vakarą po VU KHF rūšio skliautais kalbėjosi Kauno valstybinio dramos teatro vyriausiasis režisierius Gytis Padegimas ir fakulteto studentai.

"Ar reikalingas teatras šiandien, kai aš vaikštau su bukletais ir kvietimais? Kas pakito – publika ar teatras, abu ar jų santykis", – retoriniai G. Padegimo klausimai, į kuriuos, tiesa, nebuvo atsakyta ir tąkart, tačiau su svečiu už vieno stalo sėdėjusieji turėjo progos išgirsti, kuo gyvena teatras šiandien ir ką prisimena su didžia nostalgija.

"Svarbiausia scenoje – atmosfera. Spektaklio nereikia suprasti, jį reikia jausti. Teatras lyg ir sutampa su gyvenimu, tačiau atskleidžia kitą realybę" – vakaro svečio mintys, jo suvokiama realybė, jau daugiau kaip dvidešimt penkerius metus ieškanti kelio į sceną, aktorius, publiką, tačiau nesistengianti jų vienareikšmiškai "surežisuoti", bet leidžianti kiekvienam išgyventi save. Nebylus prašymas teisės būti.

* * *

"Susitikimas padėjo suvokti spektaklį. Patiko pats G. Padegimas savo ne visai tradiciniu, bet tvirtu požiūriu." / Živilė /

"Reikia susitikti su tokiais žmonėmis, pamatyti juos ne scenoje, o jaukioje aplinkoje kaip tąkart rūsyje." / Rasa /

"G. Padegimas – ekscentriško mąstymo asmenybė. Jame atradau tai, ko neturi kiti jo kartos žmonės." / Andrius /

Šis vakaras – pirmasis mūsų bandymas prieiti arčiau prie pačių įvairiausių žmonių, jų akimis pažvelgti į pasaulį, atrasti sau kitų jau seniai atrastus kelius ir šalikėles, suvokti, kad literatūra – ne knygos ar patirtis, o jų sintezė ir interpretacija.

Neringa Veličkaitė

Lietuvių filologijos katedros dėstytojų mokslinė ir kūrybinė veikla

Juozas Abaravičius

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai aspektai" skaitė pranešimą "Brūkšnyš – emfatinis tapatybių ir priešpriešų ženklas".

Spalio 9 d. Vilniaus universiteto ir Lietuvių kalbos instituto surengtoje Jono Jablonskio konferencijoje "Nauji kalbos reiškiniai ir jų vertinimas" skaitė pranešimą "Poetinės kalbos skyrybos naujovės". Išspausdintos pranešimo tezės, P. 3–4.

Lapkričio 11–12 d. Šiaulių universiteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Teksto analizė ir interpretacija" skaitė pranešimą "Dalis minties (ne)skliausteliuose: prasmės sąvei-

ka". Išspausdintas pranešimų medžiagoje, P. 5–8.

Daktaras J. Abaravičius baigė rašyti 304 p. veikalą "Skyrybos stilistika", kurį žada įteikti Mokslų ir enciklopedijų leidybos institutui.

Skirmantė Biržietienė

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai aspektai" skaitė pranešimą "Antikinė epigrama: nuo įrašo iki literatūrinio žanro".

Violeta Butkienė

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mok-

slinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai aspektai" skaitė pranešimą "Kai kurios lietuvių ir latvių kalbų būdvardžių, apibūdinančių žmogų, semantinės paralelės".

V. Butkienė leidykloje "Aestis" 1998 m. išleido 56 p. mokomąją knygą lietuvių filologijos programos studentams "Latvių kalbos leksikos minimumas".

Juozas Jasaitis

Balandžio 30 d. "Varpo" gimnazijos mokslinėje konferencijoje "Vardan tos Lietuvos" skaitė pranešimą "Lietuvių kalba XIX a. Lietuvos mokykloje".

Rugsėjo 18 d. Pasvalyje pristatė M. Katiliškio apsakymų rinktinę "Paskendusi vasara". Renginyje dalyvavo Šiaurės Lietuvos literatai, Pasvalio literatų

klubas "Užuovėja", M. Katiliškio bibliotekos skaitytojai.

Spalio 31 d. "Kauno dienoje" (P. 18) paskelbė straipsnį apie V. Kudirką "Šimtametė tautos vargų ir džiaugsmų palydovė".

Gruodžio 18 d. Kauno rajono savivaldybėje skaitė jubiliejinį pranešimą apie V. Kudirką Kauno rajono mokytojams lituanistams ir istorikams.

Gruodžio 18 d. skaitė pranešimą V. Kudirkos minėjime Maironio lietuvių literatūros muziejuje.

Juozas Karaciejus

Spalio 22–23 d. Lietuvių kalbos instituto, Vilniaus pedagoginio universiteto konferencijoje "Lietuvių kalba: tyrėjai ir tyrimai" skaitė pranešimą "Dar kartą dėl Wonfelbuttelio postilės tarminių faktų interpretavimo". Išspausdintos pranešimų tezės kn. "Kazimiero Jauniaus 150-sioms gimimo ir 90-sioms mirties metinėms paminėti", P. 25–26.

Gruodžio 18 d. Lietuvių kalbos institute M. Petkevičiaus katekizmo 400 metų minėjime skaitė pranešimą "Apie M. Petkevičiaus katekizmo kalbą".

J. Karaciejaus straipsnis "The First Book and It's Adresse" publikuojamas kn. "Straipsnių rinkinys pirmajai M. Mažvydo knygai".

Ramutis Karmalavičius

Lapkričio 11 d. Maironio lietuvių literatūros muziejaus konferencijoje "Tarpukario Lietuvos literatūrinis gyvenimas" skaitė pranešimą "Tarpukario literatūros vertinimo problemos".

Gruodžio 4 d. Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Mokslinėje konferencijoje Adomo Mickevičiaus 200 m. jubilie-

jui "Lietuvos kultūra: romantizmo variantai" skaitė pranešimą "Lietuviškojo romantizmo įkainių problema".

"Vagos" leidykloje 1998 m. išėjo R. Karmalavičiaus sudarytas Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės ketvirtasis Raštų tomas "Straipsniai, studijos, ese". Parašyti komentarai. P. 36–40.

Hona Mickienė

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai aspektai" skaitė pranešimą "Telšių rajono oikonomų apžvalga".

I. Mickienė parengė į įteiktą žurnalo "Lituanistica" redakcijai straipsnį "Telšių rajono asmenvardinės kilmės mikrotoponimai".

Albina Pribušauskaitė

Liepos mėn. vadovavo dialektologinei ekspedicijai, kurios metu buvo užrašyta apie 40 val. teksto į magnetinę juosta.

Respublikinėje mokslinėje konferencijoje Lietuvos kūno kultūros institute "Asmenybės ugdymo edukologinės ir psichologinės tendencijos" skaitė pranešimą "Mušimo veiksmoždių junglumo įtaka ugdat studentų kalbą". Išspausdintas konferencijos medžiagoje. P. 83–86.

Birželio 17 d. Kauno Technologijos universiteto moksliniame seminare "Studentų mokslinių darbų kalbos kultūra" skaitė pranešimą "Ekonomikos studijų kursų studentų mokslinių darbų kalbos kultūra". Išspausdintas konferencijos straipsnių rinkinyje. P. 36–40.

Spalio 20 d. ir lapkričio 17 d. "Šviesos" leidykloje vedė Lietu-

vių kalbos kultūros seminarus, recenzavo šiuos leidinius:

1. *Carlson R.* Nesigrauzkite dėl smulkmenų... nes tai tik smulkmenos. Kaunas: Šviesa, 1998.

2. *Grant W.* Ar sugebate valdytis? Kaunas: Šviesa, 1997.

3. *Galkutė L., Valentinavičius I.* Fizika. Vadovėlis VII klasei. Kaunas: Šviesa, 1998.

4. *Galkauskas J. K.* Metalo darbai. Vadovėlis V–X klasei. Kaunas: Šviesa, 1998.

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai aspektai" skaitė pranešimą "Mušimo veiksmoždių patiento raiška".

A. Pribušauskaitė 1998 m. leidykloje "Aesti" išleido 54 p. mokomąją knygą lietuvių filologijos programos studentams "Lietuvių kalbos kirčiavimo pratimai"; paskelbė du straipsnelius:

Dar kartą nuo pradžios // Kauno diena. 1998 lapkričio 17.

Rožinis ar rožynis // Bažnyčios žinios. 1988. Nr. 20. P. 22; pokalbį su prof. V. Žuliu:

"... gal ir viešpatni gamta taip nulemia" // Gimtoji kalba. 1998. Nr. 1. P. 19–21;

ir dvi recenzijas:

Kauno diena. 1997. Nr. 257, 259 // Gimtoji kalba. 1998. Nr. 1. P. 10–13.

Briliūtė B. Amžiais keliaujanti Dievo tauta // Gimtoji kalba. 1998. Nr. 11. P. 13–16.

Albertas Ružė

Liepos mėn. surengė dialektologinę ekspediciją.

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai

aspektai" skaitė pranešimą "Dėl sudėtinių sakinių klasifikacijos".

A. Ružė 1998 m. leidykloje "Aesti" išleido 94 p. mokomąją knygą lietuvių filologijos programos studentams "Lietuvių kalbos rašyba".

Gabija Sereikienė

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai aspektai" skaitė pranešimą "Rytų ir Vakarų įtaka lietuviškajam simbolizmui (B. Sruogos kūrybos pagrindu)".

Irena Slavinskaitė-Jurgaitienė

Lapkričio 11 d. Maironio lietuvių literatūros muziejaus konferencijoje "Tarpukario Lietuvos literatūrinis gyvenimas" skaitė pranešimą "Dvasinės ir estetiškos sintezės problema (B. Brazdžionis)".

Lapkričio 12 d. Šiaulių universiteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Teksto analizė ir interpretacija" skaitė pranešimą "Eileraščio psichologija: įkvėpimo išgyvenimas Maironio poezijoje".

Lapkričio 17 d. Vytauto Didžiojo universitete buvo pristatyta 147 p. I. Slavinskaitės monografija "Harmonijos formos" (apie išeivijos poeto K. Trimako kūrybą). Šioje prezentacijoje docentė skaitė pranešimą "Dvasingumas ir literatūra".

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai aspektai" skaitė pranešimą "Opozicijų įveikimas J. Vaičiūnaitės poezijoje".

Gruodžio 4 d. Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto mokslinėje konferencijoje Adomo Mickevičiaus 200 m. jubiliejui "Lietuvos kultūra: romantizmo variantai" skaitė pranešimą "Romantinė ir religinė koegzistencija: Maironis".

I. Slavinskaitė 1998 m. leidykloje "Naujasis lankas" išleido 111 p. paskaitų konspektą "XX amžiaus antrosios pusės lietuvių poezija".

Skirmantė Šarkauskienė

Parengė ir įteikė žurnalui "Literatūra" straipsnį "P. Roizijaus epitalamijai".

Giedrius Unikauskas

Lapkričio 26–27 d. Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lingvistiniai, literatūriniai, didaktiniai aspektai" skaitė pranešimą "Literatūriškumo problema".

Virginija Vasiliauskienė

Rugpjūčio 17–21 d. buvo išvykusi į Vokietiją, kur Vasaros akademijoje Greifswalde klausė prof. J. Rangės paskaitų "Senujų tekstų rengimas ir leidyba".

Spalio 22–24 d. Vytauto Didžiojo universiteto Tarptautinėje mokslinėje konferencijoje "Lietuva ir Latvija XX amžiuje" skaitė pranešimą "Punktų sakymų" kompiuterinio teksto rengimo problemos". Išspausdintos pranešimo tezės.

V. Vasiliauskienė yra Kalbos konsultacijų punkto prie VDU konsultantė.

Baigė rengti kompiuterinį "Punktų sakymų" I dalies tekstą kompiuteriniam senųjų tekstų duomenų bankui, rengiamam Lietuvių kalbos institute.

G. S.